

V Iráku začala vládní ofenziva za opětovné dobytí města Mosul

17.10.2016 ČRo Radiožurnál str. 1 12:08 Ozvěny dne - publicistika

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

V Iráku začala vládní ofenziva za opětovné dobytí města Mosul, které má v rukou Islámský stát. Oznámil to **irácký** premiér. Mosul je nejvýznamnějším městem, který je, které radikální islamisté ještě na severu Iráku kontrolují. Přípravy na boj o něj trvaly několik měsíců. Štěpán Macháček, blízkovýchodní zpravodaj **Českého** rozhlasu je naším prvním hostem. Vítej, Štěpáne. Dobrý den.

Štěpán MACHÁČEK, redaktor

Dobrý den.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Jak vypadá vládní ofenziva?

Štěpán MACHÁČEK, redaktor

Tak v podstatě v těch posledních několika týdnech se neustále zužovalo obklíčení Mosulu a dnes tedy z těch přípravných pozic vyrazily tankové a **dělostřelecké jednotky**, a to jak tedy vládní, tak také kurdské směrem k městu, směrem k okrajům Mosulu. Brzy ráno premiér Hajdar Abádí v televizi oznámil, že tedy ofenziva na Mosul začíná a nazval tuto ofenzivu historickou operací, která Iráčany osvobodí od Islámského státu a zároveň také říkal, a to je důležité, že do Mosulu samotného vstoupí pouze pravidelná **irácká vojska**, nikoliv tedy šíitské, šíitské milice případně kurdské jednotky.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Takže to už možná trochu odpovídáš na moji další otázku, kdo se vlastně na té operaci teda podílí?

Štěpán MACHÁČEK, redaktor

Ano. Ten hlavní **útok** vede od jihu tedy **irácká armáda**, je to asi 30 tisíc **vojáků**. Není jasné, zda v těchto 30 tisících jsou započítány právě také šíitské milice, které se těch prvních **útoků** také účastní. Dále potom od východu další **útok** vede kurdská pešmerga, ta má asi 4 tisíce bojovníků. No a důležité je, že se účastní také sunnitské kmenové skupiny, které de facto jsou v Mosulu doma a které jsou velice důležité pro to, aby se účastnily vlastně těchto bojů. No a v neposlední řadě podporuje celou operaci **letectvo** té **mezinárodní** koalice, kterou vedou **Spojené státy**. Už dnes zasahovalo několikrát proti cílům Islámského státu v Mosulu a zajímavé také je, že se účastní té velice komplexní operace taky 1500 mužů jednotek, **iráckých** jednotek, které trénovalo **Turecko** a teď je v podstatě velký spor o to, jestli **Turecko** může i nadále na **iráckém** území tyto jednotky trénovat nebo ne.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Jaká je vlastně situace v samotném Mosulu?

Štěpán MACHÁČEK, redaktor

V Mosulu se odhaduje, že zůstává asi 5 až 10 tisíc **ozbrojenců Islámského státu**, kteří zřejmě se budou bránit velice houževnatě, protože mají jen malou možnost, jak z toho města uniknout. Dále, a to je velice podstatné je, že v Mosulu zůstává pravděpodobně 1 milion a milion a půl **civilistů**. A to může být největší **komplikace**, protože pochopitelně vládní **vojska** se budou snažit zamezit civilním ztrátám. Dokonce už rozhazovaly z letadel před několika dny letáky, aby **civilisté** zůstávali ve svých domovech, maximálně se sdružovali v některých čtvrtích, ale neopouštěli město. A právě ty obavy z

toho, že hromadný exodus těchto milionů, tohoto milionu lidí před tou operací způsobí další uprchlickou řekněme krizi nebo katastrofu, tak ty obavy jsou veliké.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Ale to znamená v tuto chvíli jsou už nějaké alespoň odhady, kolik lidí přece jen by mohlo odejít?

Štěpán MACHÁČEK, redaktor

No skutečně ten, v tom nejhorším případě, se počítá, že by to byly statisíce možná i milion lidí, kteří by se mohly dát na postup, na pochod na útěk ze svých domovů, kdyby ta situace v Mosulu byla skutečně katastrofální, co se týče těch bojů a těch bitev.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Jak dlouho vlastně může ta bitva o město trvat?

Štěpán MACHÁČEK, redaktor

Zřejmě bude mít několik fází. Teď tedy začala ta úplně první, kdy se spíše ta **vojska** přiblíží na okraje města. Ale jak jsme viděli například v příkladě bojů o Falúđu letos, kdy **irácká armáda** několik týdnů dobývala mnohem menší město, tak je pravděpodobné, že bitva o Mosul bude trvat ne týdny, ale možná i celé měsíce, než se podaří to město úplně, úplně dobýt. A je tam spousta **komplikací**, protože bojovníci Islámského státu zaminovali přístupové cesty, zaminovali de facto celá předměstí Mosulu, čili to všechno budou věci, které budou velice brzdit ofenzivu vládních **vojsk** a kurdských jednotek.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Blízkovýchodní zpravodaj **Českého** rozhlasu Štěpán Macháček. Děkuju moc za tyto informace. Na shledanou.

Štěpán MACHÁČEK, redaktor

Na slyšenou.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Ve vysílání v tuto chvíli vítám Lukáše Dyčku, **bezpečnostního analytika z Univerzity obrany v Brně**. Dobrý den.

Lukáš DYČKA, **bezpečnostní analytik, Univerzita obrany v Brně**

Také přeju pěkný den.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Dá se čekat, že zasadí vládní jednotky zásadní úder takzvanému Islámskému státu?

Lukáš DYČKA, **bezpečnostní analytik, Univerzita obrany v Brně**

Já očekávám, že zasadí, ale je potřeba to stáhnout ke kontextu samotného **Iráku** a Islámský stát ovládá území i v Sýrii a Mosul samozřejmě jako velké **irácké** město je trochu někde jinde, takže ano, zasadí to úder Islámskému státu v **Iráku**. Islámský stát ale ještě přežije v Sýrii, kde má svoje centrum ve městě Rakka a tam ta situace bude mnohem **komplikovanější**.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Jaké faktory budou podle vás hrát v klíčové ofenzivě roli? Co rozhodne o tom úspěchu nebo neúspěchu? Tak to myslím.

Lukáš DYČKA, **bezpečnostní analytik, Univerzita obrany v Brně**

Otázka je, jak definujeme úspěch nebo neúspěch, ale každopádně to bude rychlost, s jakou se podaří to město dobýt. A to v každém případě a ono se velice často udává, že ta, tahle ofenziva je vázaná na **americký** volební cyklus, to znamená, je to jakási snaha prezidenta Obama se rozloučit se svým mandátem nějakým velkým vítězstvím. To znamená, že vzhledem k tomu, že volby jsou na začátku listopadu, 8. listopadu, tak je potřeba to zvládnout do této doby, aby to bylo možno považovat za úspěch...

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Ale je to reálné zvládnout? Je to reálné zvládnout? Teď už jsme o tom částečně mluvili se Štěpánem Macháčkem, jak dlouho se to vlastně může táhnout. Takže je podle vás reálné, mít nějaký výsledek této ofenzivy do **amerických** prezidentských voleb?

Lukáš DYČKA, **bezpečnostní analytik, Univerzita obrany v Brně**

Já myslím, a tak, jak pozoruju Islámský stát, tak jeho morálka a morálka jeho bojovníků výrazně klesá, ti bojovníci se rozutíkají, jsou docela dobré informace o tom, že už teď v samotném Mosulu chodí maskovaní tak, aby se vyhnuli pomstě civilního obyvatelstva, že se snaží z města utéct, takže já spíš očekávám, že se morálka bojovníků Islámského státu zhroutí spíše rychleji než, než pomaleji. Takže já bych byl optimista. Podle mě se to podaří.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

A co se bude podle vás v **Iráku** dít potom?

Lukáš DYČKA, **bezpečnostní analytik, Univerzita obrany v Brně**

Samozřejmě **irácký** premiér se snaží zabránit sektářskému, sektářskému násilí, ale ve chvíli, kdy zmizí Islámský stát, jako ten hlavní problémový aktér, tak samozřejmě zmizí to pojítko, které pojí jinak nepřátelské skupiny k sobě. To znamená Kurdy, to znamená šíity, sunnity a samozřejmě i tu skupinu, která je podporována **Tureckem** na severu. A ve chvíli, kdy zmizí Islámský stát, já se obávám toho, že se znovu tady tyhle ty 4 skupiny aktérů vrhnou na sebe a budou se snažit rozdělit ty mocenské pozice co...

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Takže zase tam nebude klid v té oblasti?

Lukáš DYČKA, **bezpečnostní analytik, Univerzita obrany v Brně**

Zcela určitě. Na to bych si ochotně vsadil.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Tak ještě jedna věc. Zeptám se podobně, jako jsme se bavili o tom se Štěpánem Macháčkem, našim zpravodajem, který je v oblasti. Předpokládáte, že se může zvednout znovu ta migrační vlna? Protože Mosul obývá přes milion lidí. Teď tam **nastoupí** vládní jednotky, budou se snažit porazit Islámský stát. Jakou očekáváte tu migrační vlnu právě v této souvislosti?

Lukáš DYČKA, **bezpečnostní analytik, Univerzita obrany v Brně**

No já myslím, že bojovníci Islámského státu nejsou příliš ochotni nechávat ty lidi utíkat. To znamená, věřím, věřím, že celá řada těch lidí raději zůstane ve svých domovech než aby riskovala persekuci ze strany bojovníků, ze strany bojovníků Islámského státu. To na jedné straně. A na druhé straně, i když z města utečou, kurdské milice a další skupiny pro ně připravily uprchlické tábory, takže nepůjde o uprchlíky do zahraničí, půjde spíše o běžence v rámci **Iráku** samotného. A ve chvíli, kdy samozřejmě očekávají, že Mosul padne, tak to spíše půjde o dočasné běžence, kteří utečou do uprchlických

táborů, aby se mohli velice rychle vrátit do svých domovů, kde samozřejmě zanechali všechna, všechen majetek a svoje další cennosti.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Myslíte si, že v souvislosti s touto ofenzivou se může zvýšit riziko **teroristických útoků**?

Lukáš DYČKA, **bezpečnostní analytik, Univerzita obrany v Brně**

Spíše si nemyslím. Samozřejmě Islámský stát používá **teroristické** metody, ale teď je použije na **taktické** úrovni proti, proti **iráckým vojskům**, které obsazují Mosul. Takže čekám, že nebudou samozřejmě s Iráčany bojovat konvenčně, ale budou používat sebevražedných atentátníků a jiných nástrojů. Zvýšení počtu **teroristických útoků** v Evropě se až tak neobávám, byť samozřejmě jeden, dva mohou přijít, ale myslím si, že v kontextu celé **bezpečnostní situace**, to není nic tak závažného.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Lukáš Dyčka, **bezpečnostní analytik z Univerzity obrany v Brně** byl hostem Radiožurnálu a **Českého** rozhlasu Plus. Děkuju za to. Na shledanou.

Lukáš DYČKA, **bezpečnostní analytik, Univerzita obrany v Brně**

Také děkuji a na shledanou.